

Разом проти дезінформації

Дезінформація в контексті російської повномасштабної війни проти України

Що таке «дезінформація»?

Дезінформація – це неправдива або оманлива інформація, що поширюється цілеспрямовано. Цим вона відрізняється від неправдивої або оманливої інформації, підготовленої й поширюваної помилково або без наміру ввести в оману.

До дезінформації з різних причин вдаються недержавні суб'єкти всередині країни й за її межами, а також іноземні державні суб'єкти. Відправники дезінформації зацікавлені в тому, щоб обманути її споживачів і підштовхнути їх до подальшого поширення неправдивої й оманливої інформації. У разі, якщо дезінформація поширюється іноземною державою, аби здійснювати протизаконний вплив на іншу державу, має місце гібридна загроза.

Метою є дезорієнтація громадськості, здійснення впливу на громадську думку, приховування власної діяльності й відволікання уваги від неї, нагнітання емоцій навколо контроверсійних дискусій і посилення суспільного напруження, а також підривання довіри до державних інституцій й дій уряду.

Що означає дезінформація в контексті російської повномасштабної війни?

Російський уряд вже впродовж років використовує, зокрема, державні мас-медіа, а також начебто нейтральні, але насправді керовані й фінансовані Росією канали для поширення дезінформації і пропаганди, зокрема, у Німеччині. З початку березня 2022 року набули чинності **санкції ЄС проти декількох російських мовників**, що під прямим або опосередкованим контролем російського уряду зробили істотний внесок у підтримку воєнної агресії проти України шляхом пропаганди. Російська влада все активніше використовує соціальні мережі, аби поширювати дезінформацію і пропаганду.

У центрі уваги при цьому перебувають, по-перше, **намагання російського уряду виправдати повномасштабну війну проти України з порушенням норм міжнародного права.** По-друге, Кремль цілеспрямовано намагається **ускладнити** або зовсім унеможливити як реагування спільноти держав на війну, так і **підтримку України громадськістю.**

Що Федеральний уряд робить для боротьби з дезінформацією?

Міністерство закордонних справ (AA), Федеральне відомство преси (BPA), а також Федеральне міністерство внутрішніх справ і комплексного розвитку територій (BMI) і підпорядковані йому структури відстежують інформаційний простір на предмет поширення в ньому неправдивої або оманливої інформації. Федеральний уряд здійснює **засновану на**

фактах і орієнтовану на цільову аудиторію превентивну комунікацію щодо актуальної ситуації і вжитих заходів. Поруч із відповідними оперативними заходами на кшталт коригування неправдивої інформації в центрі уваги перебувають превентивні дії і **розвиток загальнодержавної й суспільної стійкості.**

Просвітницька робота із громадськістю з питань «дезінформації» й посилена підтримка громадян у критичному ставленні до інформації та її джерел, особливо в соціальних мережах є невід'ємною складовою частиною цього загальнодержавного завдання.

Окрім цього, Федеральний уряд виступає, зокрема, через негайне надання допомоги журналістам-біженцям (JX Fund) із України, Росії й Білорусі, за зміцнення мас-медіа у вигнанні, що можуть надавати незалежну інформацію про свої країни. У її рамках журналісти повинні отримувати фінансову допомогу, а також речі, українські необхідні для роботи.

Поруч із таким широким виступом всього суспільства проти дезінформації важливим аспектом у ефективній боротьбі з нею є **спільні зусилля федерації, федеральних земель і громад, а також країн-членів ЄС і держав-партнерів.** Окрім цього, Федеральний уряд перебуває в постійному **контакті з операторами соціальних мереж**, метою якого є сприяння дотриманню прозорих правил у соціальних мережах і їхнє послідовне виконання операторами.

Що ми можемо зробити?

Критичне ставлення замість поширення

Неправдиві або оманливі повідомлення й ілюстрації часто поширюються приватними особами не зі злих намірів, а через те, що людей тривожать певні питання. Але залежно від ситуації такі повідомлення можуть призвести до

поширення розгубленості або паніки. Чим більше емоцій і драматизму містить повідомлення, тим частіше його поширюють. Тому важливо не брати в цьому участь і критично ставитися до повідомлень. Тому не відправляйте повідомлення іншим без перевірки. Не діліться контентом, що здається вам сумнівним.

Перевірка джерел і відправників повідомлень

Завжди варто порівнювати сумнівну інформацію принаймні із двома повідомленнями на ту саму тему з інших джерел. Наразі інформаційний простір заповнюється повідомленнями новинних мовників і серйозних щоденних і щотижневих газет.

Користуйтеся інформацією офіційних сайтів Федерального й земельних урядів, а в разі криз на кшталт повномасштабної війни Росії проти України – повідомленнями на спеціальних тематичних сайтах.

---

www.bundesregierung.de | www.bmi.bund.de | www.germany4ukraine.de

Використання перевірених фактів і ознайомлення з інформацією

Фото- та відеоматеріали із кризових зон перевіряються також підрозділами контролю в багатьох ЗМІ. Зокрема, незалежний пошуковий центр Correctiv збирає й аналізує поширювану світом актуальну дезінформацію й неправдиву інформацію про війну в Україні.

Федеральний центр політичної освіти пропонує на своєму онлайн-ресурсі також багато інформації щодо російської війни проти України.

---

www.bpb.de